

1.1.1. Differentiatie stage medische oncologie

(Erkenningsaanvraag volgt als onderdeel van de differentiatie medische oncologie in het MUMC+)

Jaar: 5-6

Duur: 4-6 maanden

Stagehouder: Dr. B.E.P.J. Vriens, internist-oncoloog

Inleiding

De oncologie is een van de twee speerpunten van het Catharina ziekenhuis. Binnen de oncologische zorg is er een aanzienlijke mate van differentiatie, waarbij elke oncoloog zich richt op specifieke aandachtsgebieden. Momenteel zijn er vijf medisch oncologen en twee hematologen werkzaam in ons ziekenhuis. De poliklinische zorg wordt geleverd binnen het multidisciplinaire Catharina Kanker Instituut (CKI), waar ook de oncologische dagbehandeling met 20 bedden en de afdeling radiotherapie zijn gehuisvest. Onze klinische afdeling beschikt over 32 bedden voor de behandeling van kankerpatiënten.

Het Catharina Kanker Instituut is tevens een tertiair verwijscentrum voor gastro-intestinale, urologische en gynaecologische tumoren. Daarnaast worden ook andere maligniteiten behandeld, zoals mamma- en hersentumoren. Het ziekenhuis biedt onderdak aan de afdeling radiotherapie zodat patiënten ook voor multimodality behandelingen in het ziekenhuis terecht kunnen. Per jaar worden ca. 1100 nieuwe patiënten gezien, waarbij er duidelijke groei (van poliklinische) activiteiten is. Er is een palliatief team actief, AYA zorgpad, zorgpad voor de kwetsbare oudere patiënt en er zijn wekelijks verschillende multidisciplinaire besprekingen.

Zoals vereist werkt het ziekenhuis samen met gecertificeerde laboratoria waar histologische, immunologische, cytogenetische en moleculair-biologische diagnostiek en onderzoek plaats vindt en beschikt het over een digitale bibliotheek en internet. Er vindt actief participatie in het wetenschappelijk onderzoek plaats. De stafleden van het Catharina ziekenhuis publiceren in erkende vaktijdschriften en bezoeken regelmatig congressen en bijeenkomsten op het gebied van Medische Oncologie.

Onze vakgroep Interne Geneeskunde/MDL bestaat uit 16 internisten en 9 MDL-artsen, die werkzaam zijn in diverse subspecialismen. Wij hebben de bevoegdheid om opleidingen te verzorgen in zowel Interne Geneeskunde als MDL, en deze opleidingen worden georganiseerd in samenwerking met het OORZON-verband.

Zowel onze medisch oncologen als het gehele opleidingsteam van de vakgroep Interne Geneeskunde/MDL voldoen aan de vereiste onderwijskundige nascholing zoals vastgesteld in het nationale opleidingsplan voor Interne Geneeskunde, zoals bijvoorbeeld het 'Teach-the-Teacher' programma.

Er vindt overleg plaats met partners in de regio inclusief diverse regionaal multidisciplinaire overleggen. Wij hebben inmiddels een 18-tal MDOs per week binnen het CKI. Het Catharina Ziekenhuis is onderdeel van het Oncologisch Netwerk Zuidoost-Nederland (OncoZON) en is een van de founding-fathers van de STZ-ziekenhuizen in Nederland. Samenwerking met andere topklinische ziekenhuizen vindt plaats in o.a. SANTEON verband in de diverse tumorgroepen en ook binnen landelijke onderzoeksgroepen.

Opbouw stage

Weekrooster

Wanneer	Wat
Maandag	
08.15 – 8.30	overdracht
08.30 – 09.00	supervisie poli
09:00 – 11:00	poli
11:00 – 12:00	administratie/voorbereiding/verdieping
13:00 – 13:30	supervisie poli
13.30 – 16.30	poli
16.30 – 17.30	administratie/voorbereiding/verdieping
Dinsdag	
08.15 – 9.00	overdracht
09.00 – 12.00	grote visite opgenomen oncologie patiënten (12oost en buitengewesten)
12.00 – 13.30	MDO algemeen
13.30 – 14.30	supervisie poli
14.00 – 16.00	voorbereiden MDO
16.00 – 18.00	Regionale oncologie bespreking oncologische gynaecologie (ROOG)
Woensdag	
08:00 – 09:30	MDO colorectaal
09:30 – 12:30	poli
13:00 – 14:30	<i>supervisie afdeling 9 west (optioneel)</i>
14.30 – 16.30	poli
16.30 – 17.00	administratie/voorbereiding
17.00 – 17.30	supervisie poli
Donderdag	
07:45 – 09:00	MDO upper GI of MDO mamma
09:00 – 12:30	poli
13:00 – 14:00	papieren visite afdeling
14:00 – 15:00	administratie/voorbereiding/verdieping
15:00 – 16.00	polibespreking
16.30 – 17.30	supervisie
Vrijdag	
09:00 – 12:00	poli
13:00 – 17:00	administratie, voorbereiding/verdieping

Afhankelijk van leerdoelen stage aanwezigheid bij onderstaande MDO's:

Wanneer	Wat
Maandag	
17.00 – 18.30	MDO urologie
Dinsdag	
12.00 – 13.00	MDO algemeen
15.00 – 16.00	MDO blaas/nier
16.00 – 18.00	Regionale oncologie bespreking oncologische gynaecologie (ROOG)

Woensdag

08.00 – 09.30 MDO colorectal

12.30 – 13.30 MDO immunotherapie

13.00 – 14.00 MDO Team ondersteunende en palliatieve zorg (TOPZ)

Donderdag

07.45 – 09.00 MDO upper GI

15.30 – 16.30 MDO neurologie

07.45 – 9.00 MDO mammacarcinoom

Vrijdag

-

De vakgroep Interne Geneeskunde/Medische Oncologie van het Catharina Ziekenhuis biedt een perifere verdiepingsstage medische oncologie aan voor arts-assistenten binnen de differentiatie medische oncologie. Dit is van belang omdat een groot deel van de internist-oncologen in een perifeer ziekenhuis gaat werken. De stage zal worden uitgevoerd op de polikliniek al dan niet gecombineerd met een stage in de kliniek.

De arts-assistent krijgt de kans om zich binnen ons topklinisch centrum verder te verdiepen in de kliniek, diagnostiek en behandeling van solide maligniteiten. Met aandacht voor farmacotherapeutische (on)mogelijkheden, toxiciteit van behandeling, eventuele chirurgische/radiotherapeutische interventies, samenwerking met andere hulpverleners, deelname aan multidisciplinair overleg, communicatie met patiënt en familie, gevolgen van kanker op de korte en lange termijn en organisatie van zorg. De stage in het Catharina ziekenhuis kenmerkt zich door veel expertise, maar met korte lijnen met andere specialisten en verpleegkundig specialisten, een fijne werksfeer, continuïteit en veiligheid.

Er kan in overleg met de arts-assistent worden gekozen voor een brede oncologische stage of afhankelijk van ervaring en interesse gekeken worden naar verdieping binnen een specifieke tumorsoort. Andere mogelijkheden voor verdere verdieping zijn: immunotherapie, palliatieve zorg (participatie in het team ondersteunende en palliatieve zorg (TOPZ)), lange termijn effecten van behandeling, adolescenten oncologie (AYA), geriatrische oncologie (zorgpad kwetsbare ouderen) en klinisch wetenschappelijk onderzoek.

Er zijn diverse multidisciplinaire besprekingen (zie lijst met MDO's in het bovenstaande weekrooster, en hoofdstuk 6.1.5) en is er een poli-bespreking met de medisch oncologen waarbij moeilijke patiënten besproken worden.

Aan het begin van de stage wordt een introductie gesprek gepland waarbij de persoonlijke doelen worden opgesteld en wederzijdse verwachtingen worden besproken. De basis van de stage vindt plaats op de polikliniek medische oncologie in het Catharina Kanker Instituut.

De arts-assistent zal zelfstandig meerdere spreekuren per week doen onder supervisie van een van de oncologen. De fellow ziet nieuwe patiënten en draagt hiervoor zorg tot het einde van de stage. De arts-assistent maakt deel uit van het multidisciplinaire behandelteam en zal de eigen patiënten actief inbrengen in de multidisciplinaire overleggen. Verder zal de arts-assistent ook oncologische consulten verrichten en (gedeeltelijk) supervisie taken (samen met een van de oncologen). De arts-assistent heeft de mogelijkheid om te participeren in het onderwijsprogramma van de arts-assistenten. Facultatief superviseert de arts-assistent de afdeling oncologie.

De arts-assistent beantwoordt vragen van huisartsen en patiënten, ziet patiënten eerder retour indien bijwerkingen (bijv. koorts in behandelperiode met chemotherapie).

Er is dagelijks een overlegmoment met de supervisor met de mogelijkheid tot voor- en of nabespreking, hier kunnen ook andere onderwerpen/vragen aan de orde komen. Belangrijke beleidsbeslissingen worden altijd genomen in overleg met de supervisor, welke laagdrempelig te benaderen is.

Wat kan de aios leren (in afstemming tussen aios en stagehouder)

De arts-assistent in opleiding tot internist-oncoloog ontwikkelt gespecialiseerde kennis van de klinische presentatie van en de diagnostische mogelijkheden tot opsporing van kanker en tot vaststelling van de uitgebreidheid hiervan. Daarbij komt hij in aanraking met een grote diversiteit aan ziektebeelden. Hij heeft kennis van chirurgische en radiotherapeutische interventies en specifieke deskundigheid op het terrein van de indicaties tot, en de complicaties van farmacotherapeutische mogelijkheden en onmogelijkheden van de behandeling van kanker. Ook is hij deskundig op het gebied van de gevolgen van kanker op korte en langere termijn, zowel medisch, psychologisch als sociaal. Hij is daarbij gericht op de patiënt en zijn familie. Hij is in staat een coördinerende rol te spelen bij het opstellen van een, in het algemeen multidisciplinair, behandelprotocol. Hij heeft daarbij een goed begrip van de mogelijkheden en beperkingen van protocollaire geneeskunde. Hij heeft kennis van patiëntgebonden onderzoek, behandelingen in het kader van een trial, de statistische bewerking en de interpretatie van onderzoeksresultaten. Voor een gedetailleerder beschrijving van de leerdoelen per EPA, zie [bijlage 12](#) van het landelijk opleidingsplan*.

Kenmerkende klinische presentaties

- Mammacarcinoom
- Gastrointestinale tumoren:
 - Slokdarm
 - Maag
 - Dunne darm
 - Colon
 - Rectum
 - Anus
 - Pancreas
 - Galwegen
 - Lever
- Gynaecologische tumoren:
 - Endometriumcarcinoom
 - Cervixcarcinoom
 - Vagina-/vulvacarcinoom
 - Ovariumcarcinoom
 - Persisterende Trofoblast ziekte
 - Kiemceltumoren
- Urologische tumoren:
 - Blaascarcinoom
 - Prostaatcarcinoom
- (Neuro)Endocriene tumoren
- Onbekende primaire tumor
- Hersentumoren

Welke vaardigheden kan de aios leren

- Echogeleid diagnostische ascitespunctie en therapeutische ascitesdrainage (facultatief)

Toetsen en evaluatie

Er zal een tussenevaluatie en eindevaluatie met de stagebegeleider plaatsvinden.

Tevens wordt gebruik gemaakt van KPB's om de fellow feedback te geven over zijn of haar functioneren.

De volgende EPA's dienen te worden behaald voor [de enkelvoudige differentiatie Medische oncologie](#)*:

- Indicatiestelling en shared decision making bij medicamenteuze therapie
- Voorschrijven, toedienen, werkingsmechanismen en bijwerkingen van medicamenteuze therapie
- Palliatieve zorg en supportive care controle in de oncologie
- Interpretatie van en participatie aan wetenschappelijk onderzoek in de oncologie
- Multidisciplinair werken en ketenzorg

* worden in overleg met de opleider differentiatie medische oncologie in de OORZON regio nog verder uitgewerkt